

Ścieżki edukacyjne

Leśna Ścieżka Dydaktyczna „Poznajemy las” w Koniecznie

Leśna Ścieżka Dydaktyczna „Poznajemy las” została utworzona w 2005 roku przez Nadleśnictwo Włoszczowa. Znajduje się przy Szkółce Leśnej w Koniecznie. W 2007 roku wyposażono ją w taras widokowy, drewniane kładki, ławki i stoły. Na ścieżce o długości 3,5 km znajduje się XIV przystanków wyposażonych w tablice informacyjne o florze i faunie ziemi włoszczowskiej.

PRZYSTANKI NA LEŚNEJ ŚCIEŻCE DYDAKTYCZNEJ

I przystankiem jest **wiata edukacyjna z punktem edukacji leśnej** oraz **Leśna Izba Edukacyjna**. Punkt edukacji leśnej utworzono w 2001 roku. Do 2004 roku był to niewielki, ogrodzony żerdziami, fragment terenu bezpośrednio przylegający do szkółki, wyposażony w 15 tablic z opisami i fotografiami o tematyce przyrodniczej, zestaw ław i stołów oraz miejsce na ognisko. Obecnie jest tu drewniana wiata edukacyjna ze stołami, ławkami, murowany kominek, tablice o tematyce leśnej oraz mapa Leśnej Ścieżki Dydaktycznej. Leśna Izba Edukacyjna została otwarta w 2008 roku. To doskonałe miejsce na poznanie przyrody. W budynku jest sala wyposażona w szereg pomocy dydaktycznych, m.in. książki, albumy, filmy, tablice edukacyjne, sprzęt multimedialny. Przystanek ten położony jest przy szlaku rowerowym „Lasami dookoła Włoszczowy”.

II przystanek to **Szkółka Leśna** założona w 1987 roku. Na powierzchni 9,63 ha znajduje się 9 kwater z uprawami sadzonek drzew przeznaczonych na własny użytek i do sprzedaży detalicznej.

Z tablicy informacyjnej na **III przystanku „Las świeży”** możemy dowiedzieć się o glebach lasu świeżego, składzie gatunkowym drzewostanu i obszarze jaki zajmuje ten rodzaj lasu w skali kraju.

Na **przystanku IV** o nazwie „**Uprawa leśna na siedlisku boru mieszanego wilgotnego**” opisane są fazy rozwojowe drzewostanu.

Wiedzę na temat roślinności poszczególnych warstw lasu zdobędziemy na **przystanku V „Struktura pionowa lasu, piętra roślinne w lesie”**.

Drewniany taras z widokiem na bagno znajduje się na **przystanku VI „Siedlisko bagienna, bagno”**. Występują tu charakterystyczne gatunki roślin bagiennych takie, jak: żurawina błotna, wełnianka pochwowata, modrzewnica zwyczajna, mchy torfowe, płonnik zwyczajny, turzycza pospolita, bagno zwyczajne, borówka bagienna.

Przy **przystanku VII** o nazwie „**Znaczenie lasu w produkcji drewna - zasadność wycinania lasu, celowość ekonomiczna tego procesu - wprowadzenie podszytów w lesie**” znajduje się tablica zatytułowana „Drewno - produkt doskonały”. Możemy się z niej dowiedzieć m.in. o warstwach z jakich składa się pień drzewa.

Miejszem odpoczynku może być **przystanek VIII „Ochrona lasu, miejsce ochrony lasu w całości gospodarki leśnej”**, przy którym są drewniane ławki i stoły. Z tablic uzyskamy informacje o mrówkach i budowanych przez nie mrowiskach oraz o tym, czym jest remiza w lesie.

Przystanek IX „Bór bagienny na torfowisku wysokim” dostarczy nam informacji o procesie powstawania torfowiska oraz o roślinności porastającej torfowisko i bór bagienny.

Na **przystanku X „Podział powierzchniowy lasu, linie podziału powierzchniowego, słupek oddziałowy, numeracja, mapa leśna”** możemy zapoznać się z funkcjami podziału powierzchniowego, wyglądem słupek oddziałowych i miejscami ich ustawiania.

Wśród myśliwych na samicę bązanta mówi się kura, a na samca jelenia - byk. Inne przykłady gwary łowieckiej i ciekawostki o dzikach, sarnach, lisach, bobrach, i jeleniu szlachetnym przeczytamy na tablicach znajdujących się przy **przystanku XI „Zwierzyna leśna, gospodarka łowiecka w lasach”**. Jest tu również ławka drewniana, a kilka metrów dalej paśnik dla zwierząt.

Drewniana kładka poprowadzona przez podmokły fragment lasu prowadzi obok **przystanku XII „Procesy naturalnego wydzielenia się drzew, rola drewna martwego w ekosystemie leśnym”**. Z tablicy zatytułowanej „Zmurszały pień” dowiemy się o tym, że drzewo stanowi schronienie i dostarcza pokarmu drobnym zwierzętom, owadom i mikroorganizmom, nawet po śmierci. Jego pień zostaje przetworzony, a składniki które kiedyś drzewo pobierało, by rosnąć, wracają do gleby użyźniając ją.

Przystanek XIII „Nora borsuka” to miejsce z opuszczoną norą, w której prawdopodobnie mieszkał borsuk. Na tablicy przeczytamy o budowie nory i sposobie urządzenia legowiska przez to zwierzę.

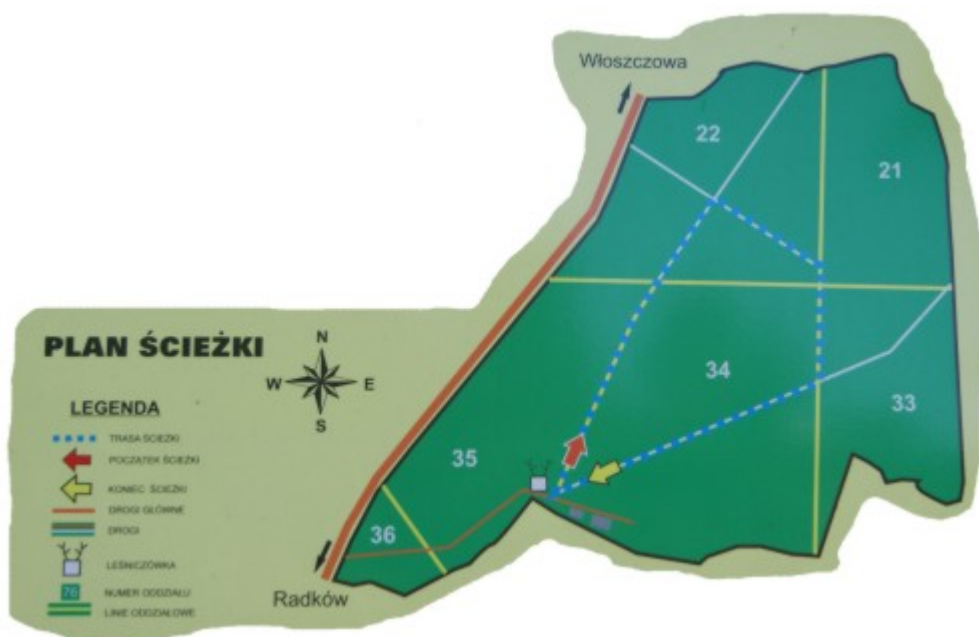

Przy **przystanku XIV „Płody runa leśnego: jagody, poziomki, grzyby - ważnym źródłem dodatkowych przychodów miejscowej ludności i zachętą do rekreacyjnego spędzania wolnego czasu”** zlokalizowane są dwie tablice z informacjami o grzybach jadalnych oraz owocach leśnych: poziomkach, jeżynach, jagodach i żurawinach.

Leśna Ścieżka Przyrodniczo-Edukacyjna koło Radkowa

Leśna Ścieżka Przyrodniczo-Edukacyjna została utworzona w 2009 roku. Znajduje się na terenie Nadleśnictwa Koniecpol, niedaleko Radkowa. Trasa ścieżki rozpoczyna się przy Leśniczówce Radków (600 metrów od drogi Bebelno - Krasów - Radków). Wyposażona jest w wiatę, drewniane ławki i stoły. Przy wiacie znajduje się miejsce na ognisko. Na ścieżce o długości 2,2 km jest 10 przystanków wyposażonych w tablice informacyjne o tematyce leśnej. Trasa prowadzi drogą gruntową, a szacowany czas przejścia to około 1,5 godziny.

Leśna Ścieżka Przyrodniczo-Edukacyjna została wybudowana z inicjatywy władz Gminy Radków przez Nadleśnictwo Koniecpol, do sfinansowania elementów ścieżki dołożył się także Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Starostwo Powiatowe we Włoszczowie.

PRZYSTANKI NA LEŚNEJ ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO-EDUKACYJNEJ

Przystanek I - Leśna Ścieżka Przyrodniczo-Edukacyjna

Przystanek I stanowi początek Leśnej Ścieżki Przyrodniczo-Edukacyjnej. Z tablicy umieszczonej naprzeciwko Leśniczówki dowiemy się m.in. o zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Koniecpol oraz o zasadach korzystania ze ścieżki. Jest tu również mapka z zaznaczoną trasą ścieżki.

Przystanek II - Leśne zwierzęta

Z tablicy informacyjnej na przystanku II możemy dowiedzieć się jakie zwierzęta mamy szansę spotkać spacerując po lesie. Znajduje się tu opis dzika, sarny, jelenia europejskiego, lisa, zająca szaraka, jeża, wiewiórki i kuny leśnej. W pobliżu zbudowano drewnianą wiatę ze stołami i miejscem na ognisko.

Przystanek III - Ochrona lasu

Las narażony jest na wiele zagrożeń m.in. pożar, szkodniki, silny wiatr. Przed czym jeszcze leśnicy chronią las i jakie są metody przeciwdziałania zagrożeniom dowiemy się z tablicy informacyjnej na przystanku III.

Przystanek IV - Gospodarka łowiecka

Na przystanku IV dowiemy się czym jest łowiectwo i myślistwo, o zwyczajach i tradycji łowiectwa w Polsce oraz celach gospodarki łowieckiej. Na tablicy informacyjnej wyjaśniono również co w gwarze myśliwskiej oznaczają słowa: tabakiera, grandle, cewki, łyżki, kłapak i latarnia.

Przystanek V - Ekosystem leśny

Z tablicy na przystanku V dowiemy się m.in. czym jest ekosystem oraz jak skład gatunkowy sadzonych w lesie drzew wpływa na to, jakie zwierzęta zasiedlają dany teren.

Przystanek VI - Zasoby przyrodnicze

Na przystanku VI możemy przeczytać o zasobach przyrodniczych Nadleśnictwa Koniecpol m.in. o różnorodności występujących tu roślin i zwierząt - również tych chronionych; o rezerwacie przyrody „Kępina” niedaleko Szczekocin oraz o Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd.

Przystanek VII - Woda w lesie

Co kryje się pod hasłem retencja wodna lasu i jaką rolę odgrywają leśne bagienka - odpowiedzi na te pytania uzyskamy na przystanku VII, poświęconym wodzie w lesie.

Przystanek VIII - Ptaki

Tablica informacyjna na przystanku VIII poświęcona jest ptakom, bez których las byłby bardzo smutny. Możemy się tu dowiedzieć jak ważną rolę w życiu lasu odgrywają ptaki oraz obejrzeć piękne zdjęcia sikorki bogatki, kowalika, zimorodka, sójki, dzięcioła dużego i myszołowa włochatego.

Przystanek IX - Leśne przysmaki

Las to duża stołówka, w której każdy znajdzie dla siebie coś smacznego - takie słowa przeczytamy na tablicy informacyjnej znajdującej się na przystanku IX. Dowiemy się tu o bogactwie różnego rodzaju specjalów, które oferuje nam las, zarówno tych powszechnie znanych (poziomki, jagody, grzyby), jak również tych pozyskiwanych rzadko (kwiaty, soki z różnych drzew, zioła, które niegdyś były często wykorzystywane do sporządzania maści, syropów i wywarów na różnego rodzaju dolegliwości).

Przystanek X - Gospodarka leśna

Czym jest gospodarka leśna oraz Plan Urządzania Lasu? W jakich gałęziach przemysłu wykorzystuje się zasoby leśne? - na te pytania uzyskamy odpowiedź na przystanku X.

Więcej informacji na temat ścieżek edukacyjnych znajdziesz w przewodniku [„Szlaki turystyczne na terenie powiatu włoszczowskiego”](#).